

mum 20 kilométeres távolságra, biztonságos helyen tartani – természeti vagy emberi pusztítás lehetséges következményei miatt. A jelenleg mintegy 40 folyókilométert megtöltő anyag oxigénhiányos, állandó hőmérsékletű terekbe kerülne, az 1945 előtt kiadott köteteket digitalizálnák is a szálítás előtt. Ha a raktártornyok megmaradnának, akkor egy-két évtizedre meg is oldódnának az OSZK gondjai, hiszen 40 százaléknyi hely szabadulna fel, ha kikerülnek az archivális példányok. Tüske szerint ezért az volna jó, ha legalább az ötödik emeletig megkegyelmeznének a bontásra ítélt tornyoknak, amivel a raktári kapacitás fele megmenthető lenne. Ám így is kell újat építeni a közelben, amire már a kilencvenes években is készültek tervek. A könyvtár szomszédságában, az úgynevezett Nyúl-kertben vagy az Újvilág-kertben hat emelet mélységű, föld alatti kiszolgáló raktárat lehetne építeni. Ezt a beruházást azonban nem tartalmazza a kormányhatározat.

Bár folyamatosan csökken a könyvtárban a beiratkozott olvasók száma, a digitális látogatók száma nő – Tüske szerint évente 24–25 millió megkeresést kapnak. Ugyanakkor az OSZK nem csak az olvasókat szolgálja ki, fő feladata a könyvtári rendszer működtetése. A munkatársak 70 százaléka feldolgozó és tudományos háttérmunkát végez. Ők gyűjtik be és katalogizálják a köteles példányokat, kezelik a magyar nemzeti bibliográfiát. A különgyűjtemények – például plakátok, kották, szórólapok – pedig a tudományos kutatás szolgálatában állnak. Ezért is fontos az informatikai fejlesztés. Az ország első könyvtárában a számítógépeken még XP operációs rendszer fut, ósdiak a szerverek, a szoftverek, nincsenek meg a nagyarányú digitalizáció feltételei, sőt súlyos adatvesztések is történtek korábban. Amikor 2014-ben a főigazgató átvette a könyvtárat, 930 millió azonnali informatikai beruházást kért, amiből 214 milliót tavaly megkaptak.

Most azonban talán az OSZK legmerészebb álmai is megvalósulhatnak: 10 milliárd forintos informatikai fejlesztésről döntött a kormány – jelentette be Lázár János. A Közlönyben lapzártáig meg nem jelent határozat szerint három évre elosztva kapják meg a pénzt, amit új gépek és a megfelelő szoftverek, így az integrált könyvtári rendszer beszerzésére fordítanak. Emellett pedig ebből a pénzből megkezdődhet a tömeges digitalizáció: jut eszközbeszerzésre, munkabérre, a szabványok honosítására. Ugyanakkor Tüske László hangsúlyozta: mindez nem megy saját erőből, így más könyvtárakat és vállalkozásokat is bevonnak.

Hogy melyek lesznek ezek, még nem tudni, de bizonyára lesz befolyása rá Szőcs Géának mint az OSZK-t is felügyelő Országos Könyvtári Kuratórium vezetőjének, valamint régi barátjának, Herner Jánosnak, a könyvtár stratégiai főigazgató-helyettesének. Ő volt a nem működő, ám nagyon sokba került, a városligeti parkoló szélén árválkodó Időkerék ötletgazdája, nemrég pedig Szőcs Géza kedvenc projektjének, a végleg kudarcot vallott, ám sok milliárd forintot elnyelt Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MaNDA) Kutatási és Fejlesztési Főosztályának volt a vezetője. A MaNDA kudarcát a kormány is belátta, meg is szüntette, és a Magyar Nemzeti Filmalaphoz csapta. Ám úgy tudjuk, az Andy Vajna vezette Filmalap csak az értékes filmvagyont akarja átvenni, a nemrég nyílt ózdi bázist, a Digitális Erőművet nem. A több mint 4 milliárdból fejlesztett park kong az ürességtől, működtetésére a MaNDA nem alkotott életképes koncepciót. A hírek szerint ezt a csődtömeget elküldik Herner után az OSZK-ba.

/Forrás: http://hvg.hu/itthon/201638_oszk_digitalizacio_idokerek_raolvasas/

(F. Iné)

R. Kiss Kornélia

Marad a szűk költségvetés a folyóiratoknál

Fotó: Tóth Tibor / Magyar Nemzet

Nem lesznek pótlólagos források a Nemzeti Kulturális Alapnál (NKA) a magyar folyóiratok támogatására – közölte hétfőn egy NKA-konferencián Doncsev András, az alap alelnöke. Az NKA mégis a párbeszédet szorgalmazza a folyóiratok szerkesztőivel.

Mivel kevesebb volt a szétosztható forrás, a legtöbb folyóirat feleannyi támogatást kapott idén a Nemzeti Kulturális Alaptól, mint a korábbi években. Néhány lapot egyáltalán nem támogattak, ilyen volt

például a 2000 irodalmi-társadalmi lap. Doncsev András akkor még úgy nyilatkozott: van rá esély, hogy később további támogatást juttassanak a folyóiratoknak.

Korábban 700 és 800 millió között mozgott az összes folyóirat éves pályázati kerete, ez az összeg idén 350 millió forintra csökkent. Később az NKA szakmai kollégiumai további 158 millió forintot különítettek el erre a célra, de az 508 milliós összeg még így is elmarad a korábitól.

Bár a forráscsökkenés nem egyformán érintette a folyóiratok támogatását, a konferencia résztvevői – *Kiss Éva*, a Magyar Iparművészet főszerkesztője, *Tompa Andrea*, a Színház folyóirat főszerkesztője, *Papp Endre*, a Hítel felelős szerkesztője, *Szentmártoni János*, a Magyar Napló ügyvezetője, *Pápay György*, a Szépirodalmi Figyelő szerkesztője (lapunk munkatársa) – egyetértettek abban, hogy kifejezetten rosszul jött ki a magyar folyóiratszakra a Nemzeti Kulturális Alap átalakításából.

Doncsev András részben azzal indokolta a kialakult helyzetet, hogy ennyi forrás van a Nemzeti Kulturális Alapnál erre a célra, másrészt azzal, hogy kevés példányt értékesítenek a folyóiratokból, és sok a remittenda, emiatt a nyomdaköltség pénzkidobássá válik. A folyóirat-szerkesztők viszont a terjesztési rendszer sajátosságaira hívták fel a figyelmét: ha nem nyomtatnak elég példányt, akkor nem tudnak jelen lenni az országos terjesztőhálózatokban, tehát a mostani vásárlóikat veszítik el. Tompa Andrea is kitért arra: ma már nincs forrás egy folyóiratnál arra, hogy színikritikusokat utaztassanak vidéki színházakba vagy vidéki lapszámbeutatókat rendezzenek, ezért nehezebben jutnak el a vidéki olvasókhöz. – A folyóiratokat minden erőfeszítés dacára leginkább a szakmai közönség olvassa – mondta Pápay György. A folyóiratok ugyanakkor a tehetség gondozás fórumai, még mindig a folyóiratokon át vezet a pályakezdők útja az irodalmi életbe, itt jelennek meg kritikák is.

Az elmúlt több mint fél évben a kiszámíthatatlanság jellemezte a Nemzeti Kulturális Alap működését. A folyóiratok számára az idei első pályázati döntések áprilisban születtek meg. Ez azt jelenti, hogy egy havonta megjelenő folyóiratnak már négy számot meg kellett jelentetnie, mire kiderült, mennyi támogatással számolhatnak 2016-ban.

A színházi és az irodalmi kollégium saját keretéből pótlólag próbálja segíteni azokat a lapokat, amelyek

egyáltalán nem kaptak támogatást. Az irodalmi kollégium rövidesen kiír egy pályázatot 50 millió forint értékben, a színházi kollégium pályázata pedig tegnap járt le, itt 24 millió forint sorsáról döntenek.

A kiszámíthatóság hiányát többen felvetették. Tompa Andrea például úgy vélekedett: a tervezettség még a támogatás összegénél is fontosabb lenne, és rámutatott: a színházi folyóiratoknak most kiírt pályázaton őszi számaik megjelenésére pályázhatnak a folyóiratok, de december lesz, mire az esetlegesen megnyert támogatást folyósítják. Véleménye szerint a kiszámítható működéshez októberben már azt is tudni kellene, hogy jövőre mennyi támogatással tervezhetnek a lapok. Doncsev András azt mondta: a kiszámíthatóságot javítanák a hároméves támogatási szerződések tervezett visszahozatalával, és arra is nyitott az NKA, hogy a terjesztéssel kapcsolatos problémákon gondolkodjon.

Margócsy István, az idén támogatás nélkül maradt 2000 irodalmi-társadalmi lap főszerkesztője már az elutasító döntés idején bejelentette a lap megszűnését. Szerinte az új alkotások Magyarországon mindig csekély példányszámú lapokban jelentek meg, és ma is itt folytak a viták, a nemzeti, társadalmi, kulturális kérdések komoly megbeszélése. Szerinte, ha a magyar szellemi életet folytatni kívánjuk, szükség van a folyóiratokra

Forrás: <http://mno.hu/konyveshaz/marad-a-szulkoltsegvetes-a-folyoiratoknal-1363502/>

(F. Iné)

Interjú, Balogh Roland

Nekimegy a netes óriásoknak az EU

Keményen nekiment a minap a nemzetközi internetes óriásoknak az *Európai Bizottság*, amely jelentősen változtatna a jogdíj szabályozás menetén. Brüsszel szerint ugyanis miközben a főleg amerikai alapítású cégek degeszre keresik magukat a szellemi javakat (zenéket, videókat és cikkeket) megosztó szolgáltatásaik hirdetéseiből, addig az oda feltöltött kreatív tartalmakat előállító művészeknek szinte semmit sem juttatnak vissza. Az ötlet forradalmi, hiszen a digitális kor talán legnagyobb kárvallottjain szeretne segíteni. Megkerestük a téma felelősét, és a digitális jogokért felelős bizottsági alelnök, *Andrus Ansip* készséggel válaszolt lapunk kérdéseire.